

“ГЭР ХОРООЛОЛ ХӨГЖЛИЙН НАМ”

“ИРГЭН БАЯН БОЛ УЛС БАЯН”

МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Улаанбаатар хот
2020 он

Оршил

“Гэр Хороолол Хөгжлийн Нам” нь 2019 оноос улс төрийн үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн бөгөөд алхам алхамаар хүрээгээ тэлж, улам бүр олны дэмжлэгийг олж байна.

Гэр Хороолол Хөгжлийн Нам нь улс төрийн томоохон намуудаас ялгаатай нь хүн амын олонхи болж байгаа гэр хорооллынхны эрх ашгийг хамгаалах, ахуй соёлыг өвөрмөцөөр хөгжүүлэхэд чиглэгдэж байгаагаараа өвөрмөц юм. Гэр хороолол гэдэг нь амьдарч буй ахуй, соёл, сэтгэлгээ, тэмүүллээрээ улам бүр ялгаатай болж буй хүн амын хэсэг бөгөөд үүнд Улаанбаатарын гэр хорооллоос гадна Дархан, Эрдэнэт, Чойбалсан зэрэг том хотуудын гэр хороолол, аймгийн төвүүд, сумдын оршин суугчдыг хамруулж ойлгож байна.

Монгол Улсын хөгжлийн сүүлийн 30 жилд тохиож байгаа нийгмийн томоохон үзэгдэл бол иргэд эрх чөлөөтэй болж, Үндсэн хуулиар өөрийн оршин сууж амьдрах газрыг сонгох эрхтэй болсон билээ.

Энэхүү өөрчлөлттэй холбоотойгоор хөдөө нутгаас баг руу, багаас сум руу, сумаас аймгийн төв рүү, аймгийн төвөөс хот газар руу чиглэсэн шилжилт хөдөлгөөн болсон байдаг.

Энэ нь хүн бүр, өрх бүр

-Амьдралаа дээшлүүлэх

-Чанартай боловсрол үр хүүхэддээ олгох

-Найдвартай эрүүл мэндийн үйлчилгээ авах

-Жижиг үйлдвэрлэл эрхэлж том зах зээлд бүтээгдэхүүнээ борлуулах

-Ирээдүйгээ итгэлтэй бүтээх

хүний эрмэлзэлтэй холбоотой бодит үзэгдэл юм.

Гэр хорооллынхон бол дэлхийд монгол соёл иргэншлийг хамгаалан түгээх сүүлчийн голомт юм.

Гэр хорооллынхон бол хоёргүй сэтгэлээр жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг эрхлэх сонирхол бүхий хүмүүс юм.

Гэр хорооллынхон бол төрийн бодлогын анхааралд өртөөгүй хүн амын давхрага юм.

Гэр хорооллынхон бол хэнээс ч тусламж дэмжлэг хүсч байгаагүй шударгаар амьдрагчид юм.

Энэ утгаараа гэр хорооллынхон бол бие даасан эрх ашиг бүхий хүн амын давхарга гэдэгт Гэр Хороолол Хөгжлийн Нам итгэлтэй байна.

“ГЭР ХОРООЛОЛ ХӨГЖЛИЙН НАМ”-ЫН

“ИРГЭН БАЯН БОЛ УЛС БАЯН”

МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

АГУУЛГА:

1. Эдийн засгийн реформ, бүтээн байгуулалтыг- ГЭР ХОРООЛОЛД
2. Уул уурхайн баялгийг- АРД ТҮМЭНД
3. Хараат бус, бие даасан шүүх-ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ БАТАЛГАА
4. Авлигагүй төр- АРД ТҮМНИЙ ИТГЭЛ
5. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаалал –ГЭР ХОРООЛОЛД

5

06109
1203

1. Эдийн засгийн реформ, бүтээн байгуулалтыг ГЭР ХОРООЛОЛД

- 1.1. Айл өрхүүдийг инженерийн шугам сүлжээнд холбох ажлыг Засгийн газраас тэргүүн ээлжинд үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх бодлого баримтлана.
- 1.2. УИХ-аар баталсан Улаанбаатар хотыг хөгжүүлэх 2030 он хүртэлх ерөнхий төлөвлөгөөний биелэлтийг хангаж, хашааны газрыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах зорилгоор гэр хорооллыг дахин төлөвлөх ажлыг боловсронгуй болгоно.
- 1.3. Гэр хорооллын хөгжлийг дэмжих Төсөв, Зээлийн сан байгуулах бодлого баримталж, хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.
- 1.4. Улаанбаатар хотын хөгжлийн төлөвлөлтийн үндэс нь Гэр хорооллын хөгжилд төвлөрсөн байх ёстой гэж үзнэ.
- 1.5. Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийн зээлийг гэр хорооллын үйлдвэрлэгч рүү төвлөрүүлэх арга хэмжээ авна.

2. Уул уурхайн баялгийг-АРД ТҮМЭНД

Монгол Улсын иргэдэд өмчлүүлснээс бусад газар, түүнчлэн газрын хэвлий, түүний баялаг, ой, усны нөөц, ан амьтан төрийн нийтийн өмч мөн хэмээн Үндсэн хуульд заасныг үндэслэн, Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордыг ашиглахдаа байгалийн баялаг ард түмний мэдэлд байх зарчимд нийцүүлэн түүний үр өгөөжийн дийлэнх нь ард түмэнд ногдож байх эрх зүйн үндсийг хуулиар тогтооно гэсэн үзэл баримтлалын дагуу ажиллана.

2.1 Уул уурхайн баялгаа эдийн засгийн эргэлтэд оруулах бодлогыг ухаалгаар хийж, гадны хөрөнгө оруулалтыг татаж, улсынхаа эдийн засгийг урт хугацаанд тогтвортой дэмжих хөдөлгүүр болгон өөрчилнө.

2.2 Уул уурхайн баялгаас олсон орлогыг улс орноо хөгжүүлэхэд чиглэсэн санд хуримтлуулж, Монгол Улсын хүн амын гуравны хоёр нь амьдарч буй гэр хорооллыг хөгжүүлэх бүтээн байгуулалтыг санхүүжүүлэх бодлогыг санаачилна.

2.3 Монгол Улсын уул уурхайн бүхий л баялгийг нийт ард иргэддээ хувьцаа болгон эзэмшүүлэх хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхийн төлөө ажиллана.

2.4 Уул уурхайн компаниудыг дотоодын Хөрөнгийн бирж дээр хувьцаагаа арилждаг болгох хууль, эрх зүй бий болгоно.

3. Хараат бус, Бие даасан шүүх-ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ БАТАЛГАА

- 3.1 Шүүх, хууль хяналтын байгууллагын бие даасан, хараат бус байдлыг бэхжүүлнэ.
- 3.2 Улс төрийн хэлмэгдүүлэлт зохион байгуулахыг эсэргүүцнэ
- 3.3 Авлигачдад ял завшуулахыг эсэргүүцнэ.

Handwritten text in red ink, possibly a stamp or signature, located on the right margin.

3.4 Төрийн байгууллага, албан тушаалтнууд аливаа арга хэмжээ ил тод байхыг шаардана

3.5 Төрийн бүх байгууллагыг Шилэн данс хөтөлж олны түмний хараа хяналт дор ажлаа хийдэг болгоно

4. Авилгагүй төр – АРД ТҮМНИЙ ИТГЭЛ

4.1 Эрх баригч, шийдвэр гаргагч төрийн албан хаагчдын дунд авлигаар хөлждөг, хөрөнгөждөг байдлыг халж, хуулийн хариуцлага тооцно.

4.2 Авлига, арын хаалгаар “худалддаг” дарга нарын гарын үсгийг иргэдийн өмнө ил “лангуун” дээр тавьж төрийн албаны хүнд суртлыг арилгана.

4.3 Төрийн үйлчилгээний бүхий л шийдвэр, зөвшөөрөл, лицензийг ил тод нээлттэй байлгаж, ард иргэдэд түргэн шуурхай үйлчилж, АВЛИГАГҮЙ ТӨРИЙГ бий болгох орчин, нөхцөлийг бүрдүүлж ажиллана.

5. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллыг-ГЭР ХОРООЛОЛД

5.1. Гэр хорооллын хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал хариуцсан Засгийн газрын бүтэц бий болгоно.

5.2. Гэр хорооллын ажилгүйдлыг, ялангуяа залуус, эмэгтэйчүүдийн ажилгүйдлыг бууруулах бодлого баримтална.

5.3. Монгол хүний хөдөлмөрийн үнэлэмжийг нэмэгдүүлж, цалин хөлсний доод хэмжээг дэлхийн жишигт хүргэх бодлого баримтална.

5.4. Эрх толгойлсон эмэгтэйчүүдэд туслах Төрийн сан байгуулах хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.

5.5. Гэр хорооллын иргэдэд газраар нь барьцаалж, дулаан тохилог орон сууц, хаус барихад нь зориулж, ипотекийн зээл олгох хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.

“ГЭР ХОРООЛОЛ ХӨГЖЛИЙН НАМ”

“ИРГЭН БАЯН БОЛ УЛС БАЯН”

УЛААНБААТАР ХОТ 2020

(Handwritten signatures)

ГЭР ХОРООЛОЛ ХӨГЖЛИЙН НАМД

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2020.04.21 № 1229
танай _____-ны № _____-т

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.17, Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.5-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох “Гэр хороолол хөгжлийн нам”-аас ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, “Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-д нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын дүнгийн хамт Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлж, Монгол Улсын Их Хурлын Сонгуулийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.5-д заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Үндэсний аудитын газар нь Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвслийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ “Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020” Тулгуур зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 6 : 2020” Нийцлийн аудитын зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 8 : 2020” Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, “Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2020 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2020-2022 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль болон холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

“Гэр хороолол хөгжлийн нам”-ын Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр, түүнд орсон зорилт, арга хэмжээ нь Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.3. дахь хэсэг, “Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

“Гэр хороолол хөгжлийн нам”-ын мөрийн хөтөлбөр /.....6..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг: Сонгуулийн Ерөнхий хороонд

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

Д.ЗАНДАНБАТ

\\10.10.10.20\Bichig_Kherreg\Yawsan_Bichig\2020\0421NAG21.Docx

001052135